

Malé Svatoňovice - Mariánský sad - Žaltman - Kolčarka - Petrovice - Malé Svatoňovice

vhodné	pro pěší turisty i pro cykloturisty
délka	9 - 10 km
fotografie	http://www.milan-skoda.cz/fotogalerie_2014.htm

Trasa vede na samém okraji CHKO Broumovsko a povětšinou po hřebenu Jestřebních hor, které se táhnou mezi Trutnovem a Hronovem. Za výchozí bod pro tento výlet jsem zvolil Malé Svatoňovice, kam se dá dojet vlakem. Z nádraží vyrazíme po červené přes koleje směrem vzhůru do městečka a na první křižovatce za kolejemi se dáme mírně vlevo na náměstí. Jelikož Malé Svatoňovice leží na úpatí Jestřebních hor, nedivte se, že první třetinu celé trasy budeme stoupat. Svatoňovickému náměstí kraluje kostel svaté Panny Marie Sedmiradostné. Barokní kostelík pochází z roku 1733. Jelikož jsou Malé Svatoňovice rodištěm spisovatele Karla Čapka (* 1890), nemělo by vás překvapit, že jeho jméno nese jak náměstí, tak opodál stojící Muzeum Bratří Čapků. Až se pokocháme náměstím, můžeme pokračovat stále po červené po levé straně od kostela a stále vzhůru, zatím po úzké asfaltce. Zhruba 200 metrů nad kostelem, až mineme po levé straně budovu základní školy, nás po pravé ruce uvítá romantická brána do Mariánského sadu. Zatímco červená vede dál od sadu vlevo po silnici a dále lesem na Markoušovice, vedle vstupní brány do Mariánského sadu začíná turistická modrá, po které budeme po průchodu Mariánským sadem pokračovat na Žaltman.

Mariánský sad byl zbudován Spolkem pro zvelebení poutního místa v roce 1891 podle návrhu architekta Edmunda Chaury z Červeného Kostelce. Kapličky ozdobil obrazy Sedmera radostí Panny Marie akademický malíř Josef Cobl. V roce 1893 byla v sadu vybudována křížová cesta se čtrnácti dřevěnými kříži s vyobrazením jednotlivých zastavení křížové cesty Ježíše Krista. V letech 1902 - 1906 byl v závěru křížové cesty vybudován Boží hrob uvnitř se zasklenou skříňí obloženou araukaritou a s tělem Ježíše Krista, dílo umělce a řezbáře Antonína Suchardy z Nové Paky.

foto 01	vstupní brána do Mariánského sadu
foto 02	kapličky v Mariánském sadu
foto 03	kapličky v Mariánském sadu
foto 04	kapličky v Mariánském sadu
foto 05	kapličky v Mariánském sadu
foto 06	kapličky v Mariánském sadu
foto 07	Boží hrob na konci cesty za kapličkami
foto 08	křížová cesta na konci Mariánského sadu

Ocitli jsme se za Mariánským sadem a máme za sebou první kilometr stoupaní na hřeben Jestřebních hor. Za Mariánským sadem nás modrá povede pár set metrů ještě lesem, aby pak navázala na přímo stoupající asfaltku, která vede a stoupá další 1 km až k chatové oblasti Přední hory na okraj lesa pod hřebenem. Rozcestník U Šrejberky je tak poslední možností, kdy se můžeme pokochat zpětným pohledem do nížin za Malými Svatoňovicemi. Za poslední chatou pod lesem stále stoupáme na hřeben, tentokrát už ne přímo ale šikmo přes vrstevnice a po 200 metrech, kdy modrá zatočí prudce vpravo na hřeben, využijeme neoznačenou cestu lesem, která vede rovně a je

zkratkou na Žaltman. Ušetříme tak zhruba 100 metrů na kterých přejdeme hřeben a začneme mírně klesat k rozcestníku Bílý kůl u něhož se nalézá nově zbudovaný velký altán připomínající obří kryté ohniště. A opravdu je tomu tak, uvnitř altánu najdeme ohniště s kruhovým posezením a komínem, takže neváhejte a vezte sebou do batůžku veškerou výbavu na opékání buřtů a dalších laskomin a nebojte se využít tohoto veřejného zastřešeného ohniště. Když nic jiného, tak po dvoukilometrovém stoupání vám pěkné posezení určitě přijde vhod. Rozcestník Bílý kůl nás také upozorní na přilehlé trasy: cyklo 4209 zleva od Markoušovic, cyklo 4091 zleva od Trutnova směrem po hřebenu vpravo na Odolov a Červený Kostelec, turistická modrá (po které jsme přišli) vede přes hřeben na druhou stranu do Radvanic a nakonec zelená, která nás mírně vlevo nahoru dovede k rozhledně Žaltman a pak se po ní vrátíme zpět a na druhou stranu po hřebenu dojdeme k bunkru Pod Kolčarkou. Teď jsme si však odpočinuli v zastřešeném altánu u rozcestníku Bílý kůl a je na čase zdolat poslední půlkilometrové stoupání k rozhledně Žaltman.

Rozhledna Žaltman se nachází na nejvyšším vrcholu Jestřebích hor, stejnojmenném vrcholu (740 m n.m.), za dob mluvy německé kdysi zvaném Hexenstein (Čarovný kámen nebo Čarodějnický kámen). Zároveň na hřebenu tvoří přirozenou hranici mezi oběma stranami Jestřebích hor, tedy mezi katastrem Velkých Svatoňovic na jedné straně a Radvanic na straně druhé. Rozhlednu tvoří příhradová konstrukce z ocelových trubek. Na vyhlídkovou plošinu je přístup přes točité kovové schodiště. Na vrcholu rozhledny je umístěn anemometr - Robinsonův miskový kříž. Anemometr, z řeckého anemos, tedy vítr, je samozřejmě větroměr. Ten na Žaltmanu má tvar tří kulatých lopatek. Z vyhlídkové plošiny je při hezkém počasí nádherný výhled na panoramu Krkonoš, Adršpašsko-Teplické skály, celý hřeben Javořích hor na Broumovsku a Soví hory na polské straně nad Broumovem, Ostaš, Hejšovinu, Orlické hory, Zvičinu, Kumburk a blízké okolí. Je to takový krásný kruhový výhled na celé pohraničí pod Krkonošema. První nápad vybudovat na Žaltmanu rozhlednu vzešel od Klubu českých turistů v Úpici již v roce 1921, ale veřejná sbírka na výstavbu rozhledny nebyla dotažena do konce. Podobný nápad s výstavbou rozhledny a doplnit ji o turistickou chatu, měl i o pět let později sousední Klub českých turistů z Malých Svatoňovic, ale také zůstalo jenom u nápadu. K realizaci výstavby rozhledny došlo až v roce 1967 Místním národním výborem v Malých Svatoňovicích, samozřejmě že za pomoci členů Klubu českých turistů a místního TJ Baník. Výstavbu nakonec provedli místní dobrovolníci pod vedením zámečníka Josefa Bernarda. Veškerá práce byla věnována zdarma a financoval se pouze materiál, který tehdy přišel na 20.000 Kčs. Pro veřejnost byla rozhledna otevřena 24. září 1967.

- foto 09** vyhlídková plošina rozhledny na Žaltmanu
- foto 10** rozhledna Žaltman
- foto 11** altán s ohništěm u rozcestníku Bílý kůl 300 metrů před Žaltmanem
- foto 12** bunkry a pěchotní sruby na hřebenové cestě od Žaltmanu ke Kolčarce
- foto 13** bunkry a pěchotní sruby na hřebenové cestě od Žaltmanu ke Kolčarce
- foto 14** i na hřebenu Jestřebích hor se občas objeví náznak skalisek
- foto 15** bunkry a pěchotní sruby na hřebenové cestě od Žaltmanu ke Kolčarce

Po lehké dvoukilometrové hřebenovce od Žaltmanu ke Kolčarce opustíme zelenou, která vede dále po hřebenu směr Hronov a u rozcestníku Pod Kolčarkou zatočíme vpravo na červenou, která nás stálým klesáním povede kolem barokní kapličky z roku 1747 pod hřeben k prvním stavením obce Petrovice. U prvního statku projdeme kolem kamenného kříže z roku 1884 a po necelém kilometru se napojíme na silnici mezi Odolovem a Malými Svatoňovicemi, která nás dovede až na Svatoňovické nádraží, kde jsme začínali.